

بررسی کیفیت بنزین

ناترازی بنزین بهانه دو سر سوخت مردم &#۴۷؛ صدور مجوز کاهش کیفیت بنزین توسط قانون هوای پاک!

کاهش دستوری کیفیت بنزین تولیدی به جهت جبران کمبود بنزین، موضوعی است که بارها توسط مسئولان مطرح و منجر به تشدید ناترازی بنزین شده است.

به گزارش گروه اقتصاد گزارش خبر-انرژی، مساله کاهش کیفیت بنزین تولیدی، موضوعی است که در سال‌های اخیر مورد توجه قرار گرفت و نگرانی‌ها نسبت به اقتصاد انرژی و افزایش آلودگی زیست‌محیطی را تشدید کرد.

در همین زمینه، کرامت ویس کرمی، مدیرعامل شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران، روز دوشنبه ۱۴ آبان در نشست خبری با اشاره به ظرفیت ۷۰ درصدی تولید بنزین یورو۴ در کشور عنوان کرد که «مطابق ماده دو

آیین‌نامه اجرایی قانون هوای پاک مصوب هیئت وزیران، اگر توزیع بنزین در کشور روزانه از ۸۵ میلیون لیتر فراتر برود، وزارت نفت الزامی به توزیع بنزین یورو۴ در کشور ندارد.»

او همچنین اعلام کرد که «مصرف به ۱۲۴ میلیون لیتر در روز رسیده و از این رو، الزامی به توزیع بنزین یورو۴ وجود ندارد. بنزین توزیع‌شده در کشور اکتان پایین‌تری نسبت به استاندارد یورو۴ دارد و تنها در برخی کلان‌شهرها کیفیت بنزین منطبق با استاندارد یورو۴ است. این اقدام به جهت افزایش تولید بنزین صورت گرفته است.»

مصرف بنزین از سال ۹۷، بالاتر از ۸۵ میلیون لیتر در روز است

آبان ماه ۱۳۹۷، آیین‌نامه اجرایی قانون هوای پاک مصوب شد و با توجه به میزان افزایش مصرف بنزین در چندین سال اخیر، می‌توان گفت که چندین سال است که بنزین یورو۴ در کشور توزیع نمی‌شود.

بر اساس اطلاعات منتشرشده در درگاه آماری شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی، مصرف روزانه بنزین در سال ۹۷، به طور میانگین ۸۹.۱ میلیون لیتر بود. لازم به ذکر است که آمار مصرف بنزین از سال ۹۷ به بعد در درگاه آماری این شرکت موجود نیست.

اما مطابق گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس مصرف روزانه بنزین در سال ۹۸، حدود ۹۷ میلیون لیتر بود. همچنین مطابق اظهارات جلیل سالاری، مدیرعامل پیشین شرکت ملی پالایش و پخش، در حاشیه آیین امضای تفاهم‌نامه سه‌جانبه تجهیز ۴۰۰ جایگاه سی‌ان‌جی در شهریور ۱۴۰۲، این رقم در سال ۱۴۰۲ به ۱۱۶ میلیون لیتر در روز رسیده بود. حال مطابق اظهارات ویس کرمی، در شهریورماه سال جاری مصرف بنزین به ۱۳۳ میلیون لیتر رسیده است.

این ارقام نشان از آن دارد که از سال ۹۷ تاکنون و به دنبال افزایش مصرف بنزین، وزارت نفت مکلف به عرضه بنزین یورو۴ نبوده و کیفیت بنزین تولیدی نیز کاهش قابل توجهی داشته است. موضوعی که می‌تواند یکی از عوامل تشدید ناترازی بنزین باشد.

دامن زدن بر ناترازی بنزین با کاهش کیفیت بنزین تولیدی

با کاهش کیفیت بنزین توزیع‌شده، سوخت‌گیری خودروها هم با مشکلات فراوانی روبه‌رو شده است. به دنبال پایین بودن کیفیت بنزین تولیدی، خودروها به سوخت‌رسانی بیشتری احتیاج پیدا می‌کنند. چرا که بسیاری از خودروها بر اساس استاندارد یورو۴ و یورو۵ طراحی شده‌اند و وقتی بنزین بی‌کیفیت به باک ریخته می‌شود، مصرف سوخت خودروها بالاتر خواهد رفت.

این موضوع در بلندمدت بر استهلاک زود هنگام خودروها دامن می‌زند. موضوعی که خود منجر به افزایش مصرف بنزین خواهد شد چرا که خودروهای فرسوده، منطقی‌تر به سوخت‌گیری بیشتری نیاز دارند.

به دنبال عرضه نشدن بنزین سوپر در جایگاه‌ها، بسیاری از شهروندان از افزایش مصرف خود به دلیل اتمام زود هنگام بنزین خبر دادند. مسئولان گمان می‌کردند با کاهش کیفیت بنزین تولیدی، می‌توانند بنزین بیشتری تولید کنند تا جلوی کمبود آن را بگیرند؛ غافل از اینکه به دلیل کیفیت پایین آن، مصرف بنزین خودروها بالا رفته است.

نکته جالب توجه آن جاست که مصرف خودروهای داخلی به طور طبیعی بیش از دو تا سه برابر خودروهای خارجی است. حال وقتی همین خودروها با بنزینی با درصد اکتان پایین سوخت‌گیری می‌کنند، میزان مصرف بنزین دوچندان می‌شود. موضوعی که به نظر می‌رسد مورد توجه مسئولان نیست.

در حال حاضر به دلیل پایین بودن اکتان بنزین توزیع‌شده، بازار سیاه فروش اکتان در پمپ‌های بنزین به راه است و همین موضوع مشکلات فراوانی برای

موتور خودروها به وجود آورده و راه دلالی را فراهم کرده است. از این رو، باید گفت که پایین بودن اکتان بنزین توزیع شده، موضوعی بی‌اهمیت نیست، بلکه علنا خود این اقدام منجر به تشدید ناترازی خواهد شد.

وعده‌های پوچ تولید بنزین یورو ۵

نکته مورد توجه دیگر در این زمینه، وعده‌های پوچ تولید بنزین یورو ۵ در ایران است. جواد اوجی، وزیر نفت دولت سیزدهم، در امضای قرارداد طرح توسعه میادین چنگوله و بندکرخه در تیرماه سال جاری گفته بود در تمامی شهرها از سوخت یورو ۴ و یورو ۵ استفاده می‌شود و تا دو سال آینده تمامی فرآورده‌های پالایشگاه‌ها یورو ۵ خواهد شد.

این در حالی است که مطابق آمار موجود، مصرف بنزین از سال ۹۷، عمدتاً بیش از ۸۵ میلیون لیتر در روز بوده و وزارت نفت علنا معاف از عرضه بنزین یورو ۴ بوده است. حال چطور ممکن است که بنزین یورو ۵ با وجود گفته‌های پی در پی در مورد کاهش ضربتی بنزین تولیدی توزیع شده باشد؟

پیش‌تر ناصر عاشوری، دبیر انجمن صنفی کارفرمایی پالایش نفت، روز یکشنبه اول مهرماه در یک گفت‌وگوی تلویزیونی اعلام کرد به منظور تولید بنزین بیشتر و تامین نیازهای کشور، دولت درخواست کرده بنزین یورو ۴ و یورو ۵ کمتری تولید شود.

همچنین آن‌طور که خبرگزاری مهر گزارش داده، بابک افقهی، مدیرعامل شرکت سرمایه گذاری نفت، گاز و پتروشیمی، ۲۵ شهریورماه سال جاری اعلام کرده بود که شرکت نفت ستاره خلیج فارس توانایی تولید بنزین با اکتان بالا و بنزین سوپر را دارد اما به دلیل ناترازی بنزین، مجبور به تولید بنزین با اکتان ۸۷ و قیمت ارزان شده‌اند.

با توجه به اظهارات پی در پی در مورد کاهش کیفیت بنزین تولیدی به منظور جبران ناترازی بنزین، به نظر می‌رسد که توزیع بنزین یورو ۵، وعده‌ای نادرست بوده است. مسئولان با کاهش دستوری کیفیت بنزین، گمان می‌کنند که می‌توانند کمبود بنزین را جبران کنند، اما با یک محاسبه ساده می‌توان دریافت که این موضوع، خود منجر به افزایش مصرف بنزین شده است.